

Konklusionsreferat fra

Møde i Det Sydslesvigske Samråd

Mandag den 29. april 2019 kl. 18.30 på Flensborghus

- Til stede:** Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig (DCB) v/ Christian Jürgensen, Jens M. Henriksen og Nikolai Lengefeldt (Oplev Sydslesvig)
Dansk Kirke i Sydslesvig (DKS) v/ Hasse Neldeberg Jørgensen, Jochen Arndt, og Jytte Nickelsen
Dansk Skoleforening for Sydslesvig (Skolef.) v/ Udo Jessen og Lars Kofoed-Jensen
Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig (DS) v/ Jacob Ørsted og Tom Petersen
Friisk Foriining (Friske) v/ Bahne Bahnsen og Ilwe Boysen
Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger (SdU) v/ Kirstin Asmussen (SdU) og Anders Kring
Sydslesvigsk Forening (SSF) v/ Jon Hardon Hansen, Gitte Hougaard-Werner og Jens A. Christiansen (sekretær)
Organisationer tilsluttet Sydslesvigsk Forening (De tilsluttede) v/ Kirsten la Cour
Sydslesvigsk Vælgerforening (SSW) v/ Flemming Meyer, Rüdiger Schulze
Generalkonsul Kim Andersen
Grænseforeningen (GF) v/Jens Andresen og Knud-Erik Therkelsen
- Afbud:** Ronny Grünewald (SdU), Bjarne Truelsen (DCB), Birgit Jürgensen-Schumacher (Skolef.)
- Protokol:** JAC/Tine Andresen

Dagsorden:

1. Valg af ordstyrer
2. Godkendelse af referat fra den 4. februar 2019
3. Fastlæggelse af den endelige dagsorden
4. Meddelelser
5. Udkast til revideret samarbejdsaftale v/ formanden. Drøftelse og beslutning.
6. Skoleforeningens meddelelse vedr. en strukturundersøgelse af mindretallet v/ Skoleforeningen. Orientering, drøftelse og konklusion.
7. Arbejdet i Samrådets udvalg for samarbejde. Drøftelse og konklusion.
8. Status på "Oplev Sydslesvig" v/ DCB. Orientering og drøftelse.
9. Spørgetid
10. Eventuelt
11. Lukket møde

Formand Christian Jürgensen byder velkommen til mødet. En særlig velkomst til den nye provst Hasse Neldeberg Jørgensen.

1. Valg af ordstyrer

Christian Jürgensen vælges som ordstyrer.

2. Godkendelse af referat fra den 4. februar 2019

SSF, Jon Hardon Hansen bemærker, at der under punkt 4 har indsneget sig en fejl under hans meddelelse. Han er kun valgt til formand for Mindretalsrådet for 1 år og ikke for 3. Desuden kan han nu oplyse, at Urkundenübergabe i forbindelse med UNESCO Welterbe ikke fandt sted i marts. Den er udsendt til den 30. juni 2019 på Hedeby Museum. Daniel Günther deltager i arrangementet.

3. Fastlæggelse af den endelige dagsorden

Dagsordenen følges.

4. Meddelelser

SSF, Jens A. Christiansen:

- UNESCO immateriel kulturarv: Ansøgningen afleveres i marts 2020 inkl. en video om grænselandet. Der vil finde aktiviteter sted forud for afleveringen og i den forbindelse vil der være brug for hjælp og opbakning fra de andre medlemmer af Samrådet, som eksempelvis en skriftlig anbefaling der kan vedlægges ansøgningen, så det bliver tydeligt, at det er noget, der har opbakning fra hele mindretallet. Konsulentbistand fra både København og Berlin.
- Folketingsturen: Starter i år den 14. november. Arrangeres i samarbejde med Grænseforeningen. Der vil være mulighed for at tilbringe fredag aften med GFs bestyrelse. Yderligere program vil blive meddelt efter sommerferien.
- Team Grænmland: Samarbejde mellem det tyske mindretal, SdU og SSF om et cykelløb a la Team Rynkeby som led i 2020-markeringerne. Finder sted 2.-8. maj 2020. Ruten fører deltagerne fra den dansk-tyske grænse gennem Tyskland via Berlin til København. Der søges nu efter deltagere.
- Prinsesse Benedikte fik tilsendt et telegram i forbindelse med hendes 75 års fødselsdag.

SSF, Jon Hardon Hansen:

- Starten af de tyske aktiviteter i forbindelse med 2020-markeringen bliver en borgerfest i Flensborg den 22.-23. august 2020. På initiativ fra Schlie og Daniel Günther.
- 2020-aktiviteter i Sydslesvig koordineres af SSFs foreningskonsulent Tine Andresen. Der sørges for, at vores aktiviteter kommer med i den store danske og den store tyske digitale kalender.
- Mikkelberg ansætter en leder på halvtid per 15. Maj. Det bliver Lisbeth Bredholt Christensen, der i forvejen arbejder halvtid på Danevirke Museum.

Kommentar

Kirsten la Cour, formand for Historisk Samfund Sønderjylland:

- 2020-arrangementer: Vi skal finde et begreb som vi alle sammen bruger, da det for os ikke er Genforeningsarrangementer. Det skal være tydeligt, at det for os handler om noget andet.

SSF, Gitte Hougaard-Werner

- Der gøres opmærksom på 'årsmøderne i Nordens tegn' i weekenden 24.-26. maj. Debatmødet på Flensborghus lørdag formiddag er opdelt i to afsnit. Første handler om Norden, andet om Dannebrog 800 år.

GF, Knud-Erik Therkelsen og Jens Andresen

- Minority Changemaker programmet: GF har brug for Samrådets fulde opbakning til at tage den idé op. GF forærer nu Højskolesangbogen og et gavekort på 5.000 kr. til studenterne på de to sydslesvigske gymnasier. Gavekortet er til et langt kursus på en sønderjysk højskole eller på Jaruplund Højskole, hvor de unge kunne deltage i Minority Changemaker kurset. Det er vigtigt, at det bliver kommunikeret, hvilken enestående mulighed det er for at møde unge fra hele Europa og til at få et livsvarigt europæisk netværk.
- Billedbogprojektet "Tadaaah!": Ideen blev præsenteret ved det sidste Genforenings-præsidemøde og blev meget vel modtaget. Eventuel støtte fra Mads Clausen Fond i vente til at kunne uddele billedbogen til alle 0. eller 1. klasses elever i Danmark og i Slesvig-Holsten i 2020. Oplag på ca. 85.000 bøger. Bogen vil få et omslag, der kan foldes ud som et kort over grænselandet.

5. Udkast til revideret samarbejdsaftale v/ formanden

Til punktet foreligger et udkast.

SSW, Flemming Meyer gør opmærksom på, at aftalen kun er så meget værd som den bliver levet.

SdU, Kirstin Asmussen meddeler, at udkastet er blevet drøftet i styrelsen og at det er blevet godkendt. I den forbindelse bliver der også meddelt, at SdU har besluttet sig for at forblive i Samrådet.

De tilsluttede, Kirsten la Cour synes, at der skal gøres et stykke offentlighedsarbejde omkring arbejdet med/ på samarbejdsaftalen. Ændringerne har igen bidraget til en professionalisering af Samrådsarbejdet, og det må også gerne nå ud til folk.

SSF, Jon Hardon Hansen havde gerne set, at forvaltningschefmøderne blev skrevet ind i samarbejdsaftalen, men det var der ikke opbakning til.

Konklusion:

- **Udkast til den reviderede samarbejdsaftale godkendes af alle Samrådets medlemmer uden yderligere diskussion med ikrafttrædelsesdato 29. april 2019.**

6. Skoleforeningens meddelelse vedr. en strukturundersøgelse af mindretallet v/ skoleforeningen

Til punktet foreligger et notat.

På Fællesrådsmødet den 28. marts blev der besluttet, at Skoleforeningen skal medvirke til, at der foretages en juridisk afklaring af organisationsmulighederne i mindretallet. Desuden opfordredes der til, at forvaltningscheferne i samarbejde afdækker evt. effektiviseringsmuligheder og økonomiske potentialer.

Skoleforeningen opfordrer Samrådet derfor til at give kredsen af forvaltningschefer et forholdsvis åbent kommissorium.

Konklusion:

- **Samrådet bifalder denne fremgangsmåde, men ønsker at kommissoriet senere bliver drøftet enten i formandsgruppen eller direkte i Samrådet før man går i gang med en egentlig undersøgelse.**

7. Arbejdet i Samrådets udvalg for samarbejde

Til punktet foreligger et notat.

De sidste måneders arbejde i udvalget har vist, at der finder en masse samarbejde sted på det tekniske/ det pædagogiske plan. Spørgsmålet er nu, om der f.eks. er faglige områder, der kan styrkes?

Udvalget indstiller, at kommissoriet overdrages til kredsen af forvaltningschefer – til dem, der sidder med det daglige ansvar. Det kan køre parallelt med arbejdet fra punkt 6.

Konklusion:

- **Indstillingen godtages og udvalget nedlægges, da arbejdet er afsluttet.**

8. Status på "Oplev Sydslesvig" v/ DCB

DCB, Jens M. Henriksen orienterer om status på portalen og overvejelserne ved alligevel ikke at sætte en dato på lanceringen af portalen. Meningen var, at portalen skulle have en officiel "launch" den 16. maj, men da der er flere ting, der endnu er lidt usikre, så vælger man altså at være forsigtig og at lave en "stille" åbning. Senere vil man så invitere til et åbningsarrangement ved gallerilokalerne i Borgerforeningens gård.

Oplev Sydslesvig, Nikolai Lengfeldt (oplevelseskoordinator) præsenterer portalen for Samrådets medlemmer og viser mulighederne ved en google søgemaskine-optimering ved

at have gode "landingpages". Når man leder efter oplevelser i vores region, skal vores side helst dukke op øverst.

Målsætningen med portalen er at få danskerne herved gennem en turistisk vinkel. De skal høre om os og om "den gode historie".

Konklusion:

- **Målet er ikke at få en hjemmeside færdig, men at få folk (danskerne) lokket til at besøge Sydslesvig og derved opdage mindretallet.**
- **Efter lanceringen af hjemmesiden opfordres alle til at komme med flere ideer eller forslag til indholdssider.**

9. Spørgetid

Ingen spørgsmål

10. Eventuelt

GF, Knud-Erik Therkelsen informerer Samrådet om, at projektmidlerne til Folkemødet på Bornholm, som var blevet bevilliget til en periode på 3 år, stopper i år. Men der er kommet tydelige signaler fra Sydslesvigudvalget om, at disse midler i fremtiden vil blive indregnet i GFs resultataftale. Det er et beløb på 150.000 kr. Det sker under forudsætning af, at der også i fremtiden skal være et tæt samarbejde med de sydslesvigske organisationer omkring Folkemødet på Bornholm.

Friiske, Bahne Bahnsen synes, at det er en vidunderlig historie med billedbogen "Tadaaah!". Og de gode historier er der mange af. De sidste mange måneders debat afspejler desværre ikke, hvordan tingene rent faktisk kører i Sydslesvig. Der er succeshistorier, men medierne vælger at vise de 5% der er dårlige. Mediedækningen har været yderst upassende og uhensigtsmæssig i forhold til udviklingen i Sydslesvig.

SSF, Jon Hardon Hansen supplerer med en god historie: Johannes Callsen og den nuværende regering vil gerne videreudvikle og styrke mindretalssprogene (Handlungsplan Sprachenpolitik). I slutningen af 2019 skal denne handlingsplan præsenteres. Hvis der er ideer eller indspark til at fremme og synliggøre sprogene i det offentlige rum, så bedes man komme med forslag. Antenne Sylt er desuden parat til at åbne deres sendeflade for vores mindretalssprog her i grænselandet. De kom også med en idé om at udvikle en podcast-sender på nettet til de forskellige mindretalssprog. Man undersøger nu, hvad det ville koste.

07.05.2019

JAC/ta